

*látványban te Vagy benned a látvány Vagy csak a szög Legfeljebb a
kötél Kár hogy nem vagy öngyilkos alkat Nem a halál vonz Csak a halál
mocska A szenny ragyog fel a halálban De ez a szenny nem mocskol Az
élet mocska szennyez Arcod üvegét a ködhöz nyomod Annyira csak
kicsit elrepedjen Beleömlik fejedbe a köd Kitölt mint madárijesztőt
a szalma Becsapódik a kapu Valaki jön Valaki elment Egy vagy és még egy
Veled együtt három Pedig milyen jól indult és bizonyára túldimenzionálsz
magadat Vagy a jelenséget ami körülötted kialakult Nem akarod aztán mégis
belemerülsz Könnyedébben kellene Laza csuklógyakorlatokkal Talán
Könnyelműen megfaragni a jelentéktelenség szobrait A nehézkedés
elhatározás Határozd el magadat s megszabadulsz a súlyoktól Végül soha
senki sem írta meg a valóságot Mégis zsibbad a bal karod A téren átvonszolja
magát a véres kisgyerek Szeme helyén két ezüst gödör Megállás nélkül ugat*

IZSÓ ZITA

Határátkelés

*Kettes sorban érkeznek a faluba az emberek,
mintha mindenki tartozna valakibe.
Nyomot hagyott rajtuk a hosszú út,
egy kisgyerek szerint olyan az arcuk,
mint egy vajás felével a földre esett kenyér,
amibe beleragadt a sok piszok.
Már állni is nebezen bírnak,
harmonikaszerűen összegörnyednek,
üres tányérok szélén elnyomott csikkek,
a félelem lassan beszivárog közéjük,
víz a léket kapott hajóba,
ledőlnek a csupasz földre,
a holdat, az égre köpött, fehér meggymagot nézik.
Hamarosan elalszanak, és akkor végre elmúlik az éhség.*

Azonosság

*A befogadóállomáson a különböző országokból érkezők
ügyetlenül próbálták vigasztalni egymást.
Később megnyugodtak,
hogy nem kell szeretniük a másikat,
elég, ha felszednek a földről két közel azonos nagyságú követ,*

*s ha később távol kerülnek egymástól,
és nem is jut majd eszükbe a másik neve,
tudni fogják, hogy van valahol valakinek egy ugyanilyen köve,
amivel, bárhog is fáj,
nem zúzott össze semmit, nem dobott be ablakot,
nem beszélt hozzá, nem pólyálta be, nem rajzolt rá filccel száját és szemeket,
nem törte be vele az agresszívan ordibáló szőke fejeket,
csak hordja magánál, ahogy a többiek is hordják.
És napról napra egyre kevésbé érzi a súlyát.*

A felejtés határai

*Az apa a földön ül. Gondolatai,
mint a két hegycsúcs között megakadt, elsötétedett felvonófülke,
amiben egyedül maradt a sötét rémekkel,
egyedül az idegen országok kiismerhetetlen útjaival, sima képű tisztviselőivel.
Gépies mozdulatokkal ringatja a gyermekét,
nézi, hogy a fáradtság hogyan lágyítja meg felesége arcvonásait.*

*Tisztában van azzal, hogy nem fognak könnyen boldogulni,
de a gyerek, akit sok országon át cipeltek,
ezen a földön tanult meg járni,
itt tette meg első lépéseit.*

*A nővére, ez a szigorú arcú, sötét kendős nő
is maradni akar.
Hozott magával egy magot egy növényről,
amit még az anyjuk ültetett a házuk elé, amit felrobbantottak a támadók,
éppen azt keresi, mindent átkutat, kifordítja a zsebeit,
de nincs meg, valószínűleg elvesztette valahol,
keresi a magot, felforgat mindent, de sehol sincs nyoma,
és közben sír, hogy soha nem lesz már otthona.*

*Idős apjuk a földre terített pokrócon forgolódik, nem tud aludni,
pedig odakint már elállt az eső.
De ő mégis esküszik arra, hogy még mindig
hallja, hogy kopog.
Ahogy visszahullnak az égből az utánuk lőtt,
célként tévesztett golyók.*

A menekülők éhségstrájkja

*Nem születél lázadónak, de tudad, hogy aki felismeri a lényegét,
nem teheti többé a gyerekek szeméi elé a kezét.*

*Állítólag három nap éhezés után
a te szemed előtt is megjelenik a fekete ló,
vagyis inkább agancsok nélküli szarvas,
nyakán hosszú póráz, amelyet a szökött kutyák viselnek
a végén jól látszik a szakadás nyoma.*

*A negyedik napon már a tárgyakat sem veszed a szádba,
fogysz, mégis megnő a térfogatod,
valahogy úgy lebegsz a tested fölött, mint víz fölött a pára,
a takaró alól kilógó jéghideg végtagok
pedig partra vetett bálnák és polipok,
és megnyugtat,
hogy minden gondolatod, félelmed és fájdalmad nem más,
mint a test hordaléka,
és nemsokára mindent magával sodor a hús apálya.*

A szeretet természete

*Sokszor feltettétek a kérdést:
milyen érzés, ha szeretnek.
A többiek ajándékokról beszélnek,
meg arról, hogy akkor a tornatanár
nem csak rátok nyitná öltözködés közben az ajtót,
hanem beírna egy ötöst, vagy megsimogatná az arcotokat.
De te inkább úgy képzeled el, hogy miután
kilépsz a fürdőszobából tusolás után,
és végigmész a hideg folyosón,
valaki a hátadra borít valamit,
amit nem kell visszaadnod.
Vagy lehet, hogy arra a gyerekre
kellene gondolnod inkább,
akire azt mondták, a testvéred,
és ugyan nem hasonlítotatok,
de a csikknyomok a testeteken
úgy kötöttek össze titeket, mint
másokat az anyajegyek.
Talán őt kellett volna szeretned.*

Talán meg kellett volna ölelned,
de neked az ölelésről csak annyi fogalmad volt,
hogy az egyik társad, amikor el akarták
vinni az új nevelőszülőkhöz,
beléd csimpaszkodott, és azt kiabálta, ne engedd,
és órákkal később is megmaradtak a karodon
a szorításának nyomai.
Talán így kellett volna a testvéredet ölelni.
Amikor betöltötted a tizennyolcat,
és megmondták, hol van az apád sírja,
kimentél, belevágtad a bicskád a földbe, és lassan megforgattad,
aztán elkezdted irtani a gázt.
Egyszer csak odajön egy ember.
Lerak egy gyertyát, és te
megkérdezed, mit csinál.
Azt mondja,
minden hónapban egyszer körbejár,
és imádkozik azokért,
akiket senki sem látogat.
Te ránézel, és rájössz,
hogy a szeretet néha egészen gyökértelen,
nem jelent mást, mint továbbadni valamit, ami nem a miénk.
Legszívesebben ordítanál vele, de végül csendben maradsz.
Az intézetben úgy tanították,
harminckétszer kell megrágni egy falatot.
Vajon egy szót hányszor kell,
míg végleg lenyeljük és végleg kimondatlan marad.
Bemész a lakásába,
összeszeded a beváltatlan recepteket, iratait, könyveit,
elégtesz mindent, és kiszórod a szélbe a hamut –
ahogy annak a halottnak a hamvaival
tetted volna, akit szeretni tudsz.

